

27. Oktober 2020

EM 2020/118,180

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension til FM2021, således at aldersgrænsen for at kunne opnå offentlig alderspension ændres til 66 år.

(Partii Naleraq, Inatsisartut gruppen)

Forslag til Inatsisartut beslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM21 at fremlægge et forslag, der sikrer at den grønlandske alderspensions grundbeløb tilpasses den sats 1, der er gældende for den danske folkepensions grundbeløb og den danske pensionsordning.

(Medlem af Inatsisartut, Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqatigiit)

Der er stillet to indholdsrigge forslag, som er lagt sammen i et punkt, hvoraf det ene forslag omhandler forslaget om, at alderspensionen skal starte fra det 66. år som foreslået af Partii Naleraq, samt forslaget om at tilpasse den grønlandske alderspensions grundbeløb til den sats, der er gældende for den danske folkepensions grundbeløb.

Vi vil fra Partii Naleraq sige, at vi ganske udmærket forstår begge forslagsstilleres begrundelser og er enige heri. Vi er da heller ikke i tvivl om, at alle vi partier her i Inatsisartut har til hensigt og politisk målsætning, at man herhjemme skal kunne opleve, at blive ældre i trygge rammer og med en god velfærd, idet de ældre i årevis allerede har gjort deres samfundspligt og dermed skal kunne leve under velordnede rammer når man når op i alderen, hvilket vi alle altid må arbejde på.

De svar som Naalakkersuisut har afgivet til forslagene har vi nu hørt på i årevis, for eksempel, at kvinderne og mændene bliver ældre og ældre og, at der om ganske få år vil komme mange flere ældre til, ja det ved vi da alt om og mere til, og vi er da taknemmelige for, at kunne se hvor høj fødselsraten er i dag og vi følger også med i antallet af døde ligesom vi følger med i hvor mange der rent faktisk bliver ældre. Alligevel kan man så også se, at Grønlands statistik har lavet et fremskrevet scenarie, der viser, at der om 20 år er under 50.000 indbyggere. Dette skyldes, at der

er for få fødsler i forhold til de der dør og det må vi naturligvis også tage højde for og ikke bare lade som ikke er rigtigt. Men udnytter vi de ældre, der kan arbejde på bedst mulig vis, så vil det i allerhøjeste grad kunne mærkes i samfundet. Desuden vil de medvirke til at betale alderspensionen igennem skatten og det vil også have sin positive virkning.

Vi mener fra Partii Naleraq, at det er beklageligt, at mændene og kvinderne herhjemme ud fra en gennemsnitsberegning for mændenes vedkommende vil nå, at oppebære alderspension i et år eller lidt over 2 år, og kvinderne i en smule længere tid. Sammenlignet med danskerne så lever vi gennemsnitligt knap 10 år kortere og derfor bør man lade være at sætte alderspensionsalderen op til 67 fra år 2021 og lade pensionen starte fra højst det 66. år, hvilket vi fra Partii Naleraq ser som ganske naturligt.

Vi skal fra Partii Naleraq klart udtrykke, at vi ikke mener tiden er inde til, at levevilkårene for vore ældre skal forbedres også med tanke på fastsættelsen af størrelsen på alderspensionen.

Landsstyrekoalitionen ynder at sige, at vort land aldrig før har haft en så god økonomi, men hvis det er sandt, så lad os da her og nu få styr på alderspensionsordningen, fordi vi ad den vej også vil forbedre forholdene for familierne og de ældre på en gang hvilket hænger sammen med, at de ældre også sørger for deres familier og dermed medvirker til en god velfærd medens de endnu kan.

Sidste år da man tilpassede alderspensionen på det lovmæssige område og satte grænserne for biindkomst op, blev det muligt, at arbejde ved siden af alderspensionordningen, ligesom det var formålet, at de ældre der endnu kan og vil arbejde uden at man trækker dem for meget i deres alderspension, skulle kunne fortsætte med at arbejde. Dette er positivt og bruger man ordningen på den rigtige måde, så vil mange ældre kunne få en bedre velfærd.

Dog skal vi stadig huske os selv på, at de der udelukkende lever af deres alderspension ikke har den bedste velfærd, deres boligforhold, det de skal leve af, priserne på grønlandsk proviant, fødevarerpriserne og el- og vandpriserne er også afgørende faktorer i det samlede billede.

Med alle disse ting i hu godkender vi forslagsstillernes forslag og mener, at Inatsisartut bør færdigbehandle disse forslag.

Vi har alle sat som mål, at samfundsborgerne skal have mulighed for, at opleve det at blive ældre i trygge rammer, det er således en rettighed at de ældre oplever en respektfuld alderdom, vi har alle en målsætning om, at vore ældres velfærd skal blive bedre, de ældre der har behov for det skal have hjælp, alderdomshjemmene/pasningsinstitutionerne skal have nok pladser at tilbyde, de ansatte på alderdomshjemmene og i ældreforsorgen som sådan, skal alle arbejde med respekt for de ældre og modtage kurser, idet målet jo er, at alle skal behandles lige for loven, når det gælder det at blive ældre, derfor må vi overalt i landet sikre os, at de ældre lever under gode levevilkår.

Med disse bemærkninger finder vi, at begge forslag kan anbefales, at videresendes til Familie- og Sundhedsudvalget inden de skal under andenbehandling.

Jens Napâtsök, Partii Naleraq